

UŽKREČIAMŪJŪ LIGŪ IR AIDS CENTRAS

**LIGONIO, ĮTARIAMO SERGANT ARBA SERGANČIO EBOLA KARŠTLIGE,
GABENIMO IŠ ORO UOSTO Į PASKIRTĄ INFEKCINĘ LIGONINĘ METODINĖS
REKOMENDACIJOS**

Vilnius, 2014

Metodines rekomendacijas parengė: Ramutė Budginaitė, Galina Zagrebneviene
Vyriausiasis redaktorius prof. dr. Saulius Čaplinskas

Vykdydami Ebola hemoraginės karštligės pasirengimo, prevencijos ir valdymo veiksmų planą, patvirtintą Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių situacijų operacijų centro 2014 m. rugpjūčio 14 d. posėdžio protokolu Nr. 01, ir siekdami užtikrinti asmens sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų sveikatos saugą, sumažinti galimą Ebola hemoraginės karštligės plitimo riziką, teikiant paslaugas įtariamiesiems sergant arba sergantiems Ebola hemoragine karštlige, Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro specialistai parengė „Ligonio, įtariamo sergant arba sergančio Ebola karštlige, gabenimo iš oro uosto į paskirtą infekcinę ligoninę metodines rekomendacijas“.

Metodinėse rekomendacijose pateikiama informacija, kaip turi būti paruoštas greitosios medicinos pagalbos automobilis, kuriuo bus vežamas įtariamas sergant arba sergantis Ebola karštlige ligonis, kokias asmenines saugos priemones turi naudoti greitosios medicinos pagalbos brigada ir kaip valomas, dezinfekuojamas automobilis, pervežus įtariamą sergant arba sergantį Ebola karštlige pacientą.

Metodinės rekomendacijos skirtos greitosios medicinos pagalbos stočių darbuotojams.

TURINYS

1. PASIRUOŠIMAS PACIENTO GABENIMUI.....	4
2. PACIENTO GABENIMAS	4
3. PERSONALO ŠVARINIMAS	4
4. TRANSPORTO PRIEMONĖS ŠVARINIMAS, DEZINFEKCIJA	5
5. LITERATŪRA:.....	5

LIGONIO, ĮTARAMO SERGANT ARBA SERGANČIO EBOLA KARŠTLIGE, GABENIMO IŠ ORO UOSTO Į PASKIRTĄ INFEKcinę LIGONINĘ METODINĖS REKOMENDACIJOS

1. PASIRUOŠIMAS PACIENTO GABENIMUI

Greitosios medicinos pagalbos automobilio salono vidus ir priemonės, naudojamos ligonio priežiūrai, padengiamos vienkartinio plastikiniu apdangalu. Automobilio salono lubos, sienos ir grindys dengiamos atskirais plastikiniais apdangalais, kurie pritvirtinami lipniomis juostomis. Langai ir vėdinimo angos tarp keleivio salono ir vairuotojo kabinos turi būti užsandarintos plastikiniu ir lipnia juosta.

Pacientų priežiūros priemonės, esančios mašinoje, priklausomai nuo to, ar jos stacionarios ar kilnojamos, turi būti užklijuotos plastikiniame įpakavime arba dvigubame plastikiniame maiše. Kitos priemonės (biologinių atliekų maišai, maišai vėmalams, purkštukas dezinfekantui, vienas asmeninių saugos priemonių komplektas vienam darbuotojui (laikomas vairuotojo kabinoje) ir lipnios juostos ritinėlis.

Automobilio vežimėlis, kuriuo kartą gabentas pacientas, turi būti sugražintas į saloną personalo, kuris lydėjo pacientą salone. Gabenantis pacientą darbuotojas prieš liesdamas pacientą atlieka rankų higieną ir tada užsideda asmenines saugos priemones (ASP).

2. PACIENTO GABENIMAS

Jei pacientas atvyksta izoliavimo kameroje, jis perkeliamas į automobilio saloną kameroje. Pacientui, jei reikia iškelti iš izoliavimo kameros, uždėti chirurginę kaukę ir pirštines, jei tai leidžia paciento klinikinė būklė, kad bent sumažinti automobilio salono užteršimą.

Automobilio vairuotojas, turi dėvėti asmenines saugos priemones, dalyvauti kaip „švarus“ asmuo (neturi liesti paciento) ir yra atsakingas už automobilio salono durų atidarymą ir uždarymą.

Ligoninėje paciento perkėlime dalyvauja tik paciento salone buvę darbuotojai. Šie darbuotojai prieš įeidami į ligoninę, nusiima išorinį apavą ir pirštines, užsideda švarias priemones, jei turėjo sąlytį su paciento kūno skysčiais.

Ligoninės personalui turi būti pateiktas lėktuvo ekipažo parengtas klinikinis pranešimas ir pranešta apie visas intervencijas, atliktas gabenant pacientą iš aeruosto į ligoninę.

Tas pats darbuotojas, kuris turėjo sąlytį su pacientu, grąžina į automobilio paciento saloną įrangą, naudotą gabenant pacientą (neštuvus).

Visos naudotos pacientui vienkartinės priemonės priskiriamos infekuotoms atliekoms ir renkamos į joms skirtus konteinerius, maišus. Rekomenduojama, kad greitosios medicinos pagalbos automobilį lydėtų saugi transporto priemonė, kad paciento gabavimo metu sumažinti eismo nelaimės riziką.

3. PERSONALO ŠVARINIMAS

Personalas, kai tik pacientas paliekamas ligoninėje ir uždaromos greitosios medicinos pagalbos automobilio durys, sugrįžta į ligoninę ir nusiima asmenines saugos priemones. ASP,

suteršti paciento kūno skysčiais, iki juos nusiimant, turi būti švarinami, pvz., plaunami dušo srove ar kt. Naudotos ASP sudedamos į tam skirtus maišus, kurie, iki jų talpinimo į atliekų surinkimo talpyklas, tolimesniam jų tvarkymui lignoninėje, apipurškiami 0,5 proc. (5000 ppm) aktyviojo chloro tirpalu.

Atliekama rankų higiena.

Darbuotojai užsideda švarias ASP, kurios laikomos vairuotojo kabinoje.

Greitosios medicinos pagalbos stotyje jie nusiima ASP ir kaip atliekas sudeda į tam skirtą konteinerį ir tik tada nusimauna nitrilo pirštines.

4. TRANSPORTO PRIEMONĖS ŠVARINIMAS, DEZINFEKCIJA

Atvykus į lignonę visos pacientui naudotos priemonės sudedamos į tam skirtus maišus, kurie iki jų talpinimo į atitinkamų atliekų talpyklas apipurškiami 0,5 (5000 ppm) aktyviojo chloro tirpalu.

Greitosios medicinos pagalbos stotyje automobilio salonas ir jame esančios priemonės nuklenksminamos tokia tvarka:

- Plastiku išklotas salonas purškiamas 0,5 (5000 ppm) aktyviojo chloro tirpalu arba atliekama aerosolinė dezinfekcija pagal automatinio aerosolio purškiklio (generatoriaus) gamintojo rekomendacijas;

- Pašalinami plastikiniai apdangalai: jie turi būti nuimti, kai tik pasibaigia dezinfekcijos ekspozicijos laikas. Darbuotojai, atliekantys šiuos veiksmus, turi dėvėti ASP;

- Daugkartinio naudojimo įranga: ventiliatoriai, nešiojami deguonies balionai apipurškiami šviežiu buityje valymui naudojamu chloro tirpalu, kuriame turi būti 0,05 proc. (500 ppm) aktyviojo chloro.

- Paviršiai, priemonės dezinfekuojami chloro tirpalu, kuriame turi būti 0,05 proc. (500 ppm) aktyviojo chloro. Dezinfekciją atlieka tie patys darbuotojai, dėvintys ASP;

- Po dezinfekcijos visi dezinfekuoti paviršiai plaunami, šluostomi vandeniu ir muilu arba kita valymo priemone.

Visos paciento priežiūros, personalo ir automobilio švarinimo atliekos tvarkomos kaip pavojingos infekuotos atliekos.

Dezinfekuotas ir išplautas automobilis gali būti naudojamas sekančio paciento gabenimui.

5. LITERATŪRA:

1. Protocol to be followed in medical air evacuation of patients suffering from Ebola virus, 5 september 2014

<http://www.msssi.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/ebola/docs/Protocolo_ae_roevacuacion_05092014_EN.pdf>

2. Management of Hazard Group 4 viral haemorrhagic fevers and similar human infectious diseases of high consequence. Department of Health. Advisory committee on dangerous pathogens. United Kingdom, August 2014.

<https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/377143/VHF_guidance_document_updated_19112014.pdf>